

Warszawa, dnia 13 sierpnia 2014 r.

KMP.570.35.2014.JJ

Raport
przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji
Pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia
Komendy Powiatowej Policji w Nowym Tomysłu
(wyciąg)

1. Wprowadzenie

Na podstawie artykułu 19 *Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192) oraz działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniu 23 lipca 2014 r., do Pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Powiatowej Policji w Nowym Tomysłu (dalej: PdOZ lub Izba), udali się pracownicy Zespołu „Krajowy Mechanizm Prewencji” (dalej: KMP lub Mechanizm): Przemysław Kazimirski (prawnik), Dorota Krzysztoń (kryminolog), Justyna Józwiak (politolog w zakresie resocjalizacji).

Celem wizytacji zapobiegawczej przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji było sprawdzenie na miejscu sposobu traktowania osób zatrzymanych i dokonanie oceny ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Przeprowadzone czynności polegały na:

- wysłuchaniu informacji na temat funkcjonowania Izby przedstawionej przez Arkadiusza Pelca - Zastępcę Naczelnika Wydziału Prewencji,
- oglądzie wszystkich pomieszczeń Izby, w tym sprawdzeniu stanu wyposażenia pokoi dla zatrzymanych,

- zapoznaniu się z dokumentacją PdOZ, m.in.: książką przebiegu służby, książką wizyt lekarskich, książkę ewidencji, wybranymi protokołami zatrzymań, kwitami depozytowymi, kartą zapoznania z regulaminem, świadectwem wzorcowania.

W trakcie wizytacji wykonano dokumentację fotograficzną.

Przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji poinformowali Zastępcę Naczelnika Wydziału Prewencji o ustaleniach dokonanych w ramach powyższych czynności, a także wysłuchali jego uwag i wyjaśnień.

Ponadto po zakończeniu wizytacji analizie poddano: sprawozdanie z wizytacji przeprowadzonej w dniu 27.07.2012 r. przez sędziego penitencjarnego, protokół ze sprawdzenia stanu technicznego i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia w KPP w Nowym Tomyślu, pisma instruktażowe, kopię umowy nr ZZP-2380-83/7/2013 dotyczącą usług związanych z żywieniem przeznaczonym dla osadzonych, sprawozdanie z dnia 26.06.2014 r. z kontroli dokonanej przez Wielkopolską Komendę Wojewódzką w Poznaniu oraz wskazany przez wizytujących zapis monitoringu.

Podczas wizytacji w Izbie przebywał jeden zatrzymany mężczyzna.

2. Legalność pobytu

Izba przeznaczona jest dla 5 osób (kobiet i mężczyzn) zatrzymanych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia.

Opłata za pobyt w Izbie osoby nietrzeźwej wynosi 230 zł.

Z przekazanych przedstawicielom KMP informacji wynika, iż w latach 2013-2014 w Izbie łącznie osadzono 585 osoby, w tym: 253 doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (233 mężczyzn i 20 kobiet) i 161 podejrzanych o popełnienia przestępstwa.

W żadnym z protokołów zatrzymania, które zostały poddane analizie, przedstawiciele Mechanizmu nie stwierdzili uchybień lub treści budzących wątpliwości w zakresie zasadności pobytu danej osoby w PdOZ.

3. Personel

Dwunastogodzinny dyżur w Izbie pełniony jest przez jednego funkcjonariusza Policji, który wspierany jest przez pomocnika oficera dyżurnego.

W 2014 r. funkcjonariusze Policji pełniący służbę w PdOZ (14 osób) uczestniczyli w szkoleniu zawodowym. Nie prowadzono szkolenia dotyczącego pierwszej pomocy przedmedycznej, niwelowania stresu oraz praw osób zatrzymanych. Z uwagi na fakt, iż praca

funkcjonariuszy Policji pełniących dyżur w PdOZ wymaga od nich nie tylko wiedzy merytorycznej, ale także wysokiego poziomu kompetencji interpersonalnych, nie ulega wątpliwości, że pogłębianie wiedzy w obszarze metod i form pełnienia służby w pomieszczeniach jest niewystarczające. Zgodnie bowiem z rekomendacją zawartą w § 60 Drugiego Raportu Generalnego Europejskiego Komitetu ds. Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (dalej: CPT) [CPT/Inf (92)3]: (...) *zdolność do komunikacji interpersonalnej powinna stanowić najważniejszy czynnik w procesie rekrutacji personelu służb egzekwujących przestrzeganie prawa oraz podczas szkolenia powinien zostać położony znaczny nacisk na rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej opartych na szacunku dla godności ludzkiej. Posiadanie takich umiejętności często umożliwia funkcjonariuszowi policji lub służb więziennych rozładowanie sytuacji, które w przeciwnym wypadku mogłyby stać się przyczynkiem do wybuchu przemocy, zaś bardziej ogólnie prowadzi do obniżenia napięcia oraz podniesienia jakości życia w policji oraz zakładach więziennictwa, co przynosi korzyść wszystkim osobom zainteresowanym. CPT kładzie szczególny nacisk na konieczność rozwijania umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej.*

W związku z powyższym, w ocenie wizytujących ofertę szkoleniową należałoby poszerzyć o dodatkowe zagadnienia tak, aby personel Izby wiedział jak pracować z trudnymi osobami bez wyrządzania im krzywdy, jak udzielać pierwszej pomocy osobom w różnym stanie fizycznym czy psychicznym, jak radzić sobie ze stresem i agresją etc.

4. Traktowanie osób zatrzymanych

Sprawdzenie osób zatrzymanych przeprowadzane jest w pokoju profosa. Zgodnie z informacjami przekazanymi wizytującym przez funkcjonariuszy Policji, podczas sprawdzenia osoba zatrzymana do wytrzeźwienia rozbiera się do bielizny, zaś w przypadku pozostałych osób dokonywania jest jedynie kontrola pobieżna (np. sprawdzana jest jedynie zawartość kieszeni).

W § 5 ust. 2 Regulaminu pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (dalej: Regulamin) stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izb oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. z 2012 r. poz. 638,

dalej rozporządzenie) zaznaczono, iż osobę przyjmowaną do pomieszczenia oraz w nim umieszczoną poddaje się szczegółowemu sprawdzeniu w celu odebrania rzeczy wartościowych i niebezpiecznych. Sprawdzenia tej osoby oraz odzieży na niej, w warunkach zapewniających poszanowanie jej intymności, dokonuje w miarę możliwości policjant tej samej płci. W obowiązujących przepisach brakuje jednakże dokładnej definicji i określenia na czym polega *sprawy osoby zatrzymanej*. Przyjęcie, iż wiąże się ono z rozebraniem osoby zatrzymanej lub poleceniem zatrzymanemu zdjęcia ubrania, mimo iż wydaje się zasadne, jest niedopuszczalne. Czynność taka ingeruje bowiem w chronione art. 41 ust. 1 Konstytucji prawo do nietykalności i wolności osobistej, którego ograniczenie lub pozbawienie może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonym w ustawie. Pracownicy KMP zalecają zatem zaprzestanie rozbierania doprowadzonych do wytrzeźwienia podczas dokonywania sprawdzenia przed umieszczeniem w PdOZ.

W przypadku umieszczenia w Izbie kobiety, sprawdzenie zatrzymanej wykonuje jedna z funkcjonariuszek Policji pełniąca aktualnie służbę w Komendzie.

Zgodnie z przekazanymi wizytującym informacjami w okresie od początku 2013 r. do dnia wizytacji w Izbie nie było wydarzeń nadzwyczajnych. Nie odnotowano też żadnych postępowań dyscyplinarnych ani karnych prowadzonych przeciwko PdOZ i pełniącym w nim służbę funkcjonariuszom Policji.

W latach 2013 – 2014 r. nie odnotowano skarg dotyczących zatrzymania w Izbie.

Zatrzymany, z którym rozmawiał przedstawiciel KMP poinformował, że był dobrze traktowany przez funkcjonariuszy Policji pełniących służbę w Izbie. Jednakże wizytujący zwrócili uwagę, iż funkcjonariusze zwracali się do zatrzymanego *per „ty”*. Wobec powyższego przedstawiciele KMP przypominają o konieczności każdorazowego używania w kontakcie z osadzonymi w Izbie grzecznościowej formy *pan/pani*.

Podczas rozmowy indywidualnej zatrzymany zwrócił uwagę, że nie otrzymał śniadania. Funkcjonariusze tłumaczyli to odmową zatrzymanego jego przyjęcia. Obraz z monitoringu wizyjnego zainstalowanego na korytarzu Izby z dnia 23.07.2014 r. (do godz. 10.30) nie potwierdził, aby funkcjonariusz Policji wydawał zatrzymanemu posiłek. Analizując Książkę przebiegu służby pracownicy KMP dostrzegli, że nie zawsze odnotowywane są w niej informacje o wydaniu zatrzymanym posiłku lub odmowie jego przyjęcia, chociaż inne czynności (np. korzystanie z toalety, wydanie i odbiór pościeli, kontrola na zawartość alkoholu) są skrupulatnie zapisywane. Ponadto zauważono, że wydawanie posiłków w niektórych przypadkach miało miejsce w innych godzinach niż wymienionych w § 10 pkt 1 ust 1 lit. c Regulaminu pobytu osób w pomieszczeniach dla

osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (Załącznik nr 1 do rozporządzenia). Przykładem może być zapis w Książce z dnia 28.06.2014 r. (brak informacji o wydaniu posiłków, mimo obecności osadzonego) lub z dnia 29.06.2014 r. (zapis: *godz. 11.00 – wydano posiłek*). W związku z powyższym pracownicy KMP zalecają odnotowywanie wydawania posiłków lub fakt odmowy ich przyjęcia przez zatrzymanych w Książce przebiegu służby oraz przestrzeganie wydawania posiłków w godzinach określonych w Regulaminie.

5. Prawo do informacji

Zgodnie z § 1 ust. 1 pkt. 1 Regulaminu każda osoba przyjmowana do Izby potwierdza zapoznanie się z regulaminem, poprzez złożenie podpisu w karcie zapoznania z regulaminem pobytu osób w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia. Analiza karty wykazała pojedyncze przypadki braku podania godziny zapoznania z regulaminem (np. *dane osobowe usunięto*).

W wizytowanym PdOZ treść Regulaminu pobytu, a także adresy instytucji stojących na straży praw człowieka wywieszane są w pokojach dla osób zatrzymanych. W czasie wizytacji w PdOZ dysponował kopiami regulaminu przetłumaczonymi na języki obce (angielski, niemiecki, rosyjski, ukraiński i bułgarski), jednakże były one nieaktualne.

Zgodnie z dokumentacją oraz wyjaśnieniami udzielonymi przedstawicielom KMP zatrzymany może samodzielnie telefonicznie powiadomić osoby trzecie o fakcie zatrzymania. W dokumentacji zatrzymanych znajdują się notatki służbowe opisujące takie sytuacje. Na prośbę zatrzymanego powiadomienia takiego może dokonać również funkcjonariusz Policji. Przedstawiciele KMP oceniają taką praktykę jako bardzo dobrą. Zgodnie bowiem z Rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ - Zbiór zasad mających na celu ochronę wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie zatrzymania lub uwięzienia, *niezwłocznie po zatrzymaniu oraz po każdym przeniesieniu z jednego miejsca aresztowania lub uwięzienia do innego, osoba aresztowana lub uwięziona będzie uprawniona powiadomić, bądź też domagać się od właściwego organu powiadomienia członków jej rodziny lub innych właściwych osób według swojego wyboru, o jej zatrzymaniu, aresztowaniu lub uwięzieniu, bądź o przeniesieniu i o miejscu, w którym jest przetrzymywana* (Zasada 16.1).

W Izbie znajduje się również lista adwokatów, która opracowana i przesłana została przez Komendę Wojewódzką Policji w Poznaniu. Zawiera ona kontakty i dyżury adwokatów wykonujących zawód w danym okręgu w okresie 1.07.2014-31.12.2014.

6. Prawo do ochrony zdrowia

Przed umieszczeniem w PdOZ badaniu lekarskiemu poddawane są osoby nietrzeźwe, natomiast pozostałe tylko wówczas, gdy zachodzi taka potrzeba, np. w sytuacji stwierdzenia obrażeń ciała lub gdy zatrzymany zażąda badania. Badania lekarskie przed przyjęciem do Izby realizowane są w szpitalu w Nowym Tomyślu. Do zaświadczenia lekarskiego dołączane są druki badania lekarskiego ze stwierdzonym rozpoznaniem. Ponadto w dokumentacji zatrzymanych znajdują się notatki opisujące obrażenia ciała, z jakimi zatrzymany przybył do Izby.

W razie nagłego pogorszenia się stanu zdrowia zatrzymanego w Izbie, wzywane jest pogotowie ratunkowe. W takim przypadku badania lekarskie odbywają się w pokojach dla zatrzymanych, które są monitorowane. Zdaniem wizytujących przyjęte w Izbie rozwiązanie narusza prawo zatrzymanych do intymności podczas badania. W związku z tym przedstawiciele Mechanizmu zalecają wykonywanie badania osoby zatrzymanej w niemonitorowanym pomieszczeniu.

Pomimo iż obowiązujące przepisy krajowe w zakresie funkcjonowania pomieszczeń dla osób zatrzymanych nie określają takiego obowiązku, przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji stoją na stanowisku, iż badaniom przed umieszczeniem w Izbie powinny być poddawane wszystkie osoby. Taka praktyka pozwoliłaby bowiem na zdiagnozowanie ewentualnych przeciwwskazań zdrowotnych do osadzenia w Izbie. Co więcej, możliwość identyfikacji wszelkich obrażeń ciała i szczegółowe odnotowanie tego faktu w dokumentacji medycznej, stanowi zabezpieczenie funkcjonariuszy Policji pełniących służbę w PdOZ przed zarzutami dotyczącymi niewłaściwego traktowania. Przedstawiciele KMP przypominają, iż w zakresie badań lekarskich opinię wyraził również Komitet ds. Zapobiegania Torturom i Nieludzkiemu oraz Poniżającemu Traktowaniu lub Karaniu (CPT), w sprawozdaniu dla polskiego rządu z wizyty w Polsce w 2004 r. [(Rada Europy, Strasburg, 11.04.2005 r.); CPT (2005)3]. W § 44 CPT zalecił zapewnienie wszystkim nowoprzybyłym bezzwłoczne badanie medyczne i regularne wizyty lekarskie lub pielęgniarskie. CPT uważa także, że prawo dostępu do lekarza powinno obejmować prawo osoby zatrzymanej w areszcie do przebadania – jeśli dana osoba sobie tego życzy – przez lekarza z własnego wyboru, niezależnie od innych badań lekarskich przeprowadzanych przez lekarza wezwanego przez policję (CPT/Inf/E (2002) 1 - Rev. 2003). Ponadto zgodnie z Zasadą 24 Zbioru zasad mających na celu ochronę wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie aresztowania bądź uwięzienia (Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 43/173 z dnia 9 grudnia 1988 r.), *osobie aresztowanej lub uwięzionej, tak szybko po przyjęciu do miejsca aresztowania lub uwięzienia, jak będzie to*

możliwe, zostanie zaproponowane odpowiednie badanie lekarskie, a później, kiedy będzie to potrzebne, zapewniona opieka medyczna i leczenie. Opieka medyczna i leczenie zostaną zapewnione bezpłatnie.

Przedmiotem zainteresowania przedstawicieli KMP jest również kwestia obecności funkcjonariusza Policji podczas badania. Praktykę przyjętą w wizytowanej Izbie należy ocenić jako dobrą, ponieważ funkcjonariusz Policji obecny jest przy badaniu zatrzymanego tylko wówczas, gdy prośbę taką lub żądanie zgłosi lekarz.

7. Warunki bytowe

W skład wizytowanej Izby wchodzi: 2 pokoje dwuosobowe i pokój jednoosobowy dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, magazyn bielizny czystej i rzeczy osób zatrzymanych oraz łazienka.

W każdym z pomieszczeń prawidłowo zabezpieczono okna, drzwi, grzejniki i punkty świetlne. Warunki panujące w pokojach dla osób zatrzymanych należy określić jako dobre. Ich wyposażenie stanowią drewniane prycze oraz stoliki i krzesła. Wyjątek stanowi pokój nr 3 (dwuosobowy), który wyposażony jest tylko w pryczę. Jest to wyposażenie niewystarczające, niezgodne z wymogami zawartymi w § 8 pkt 1 ust. 7 rozporządzenia.

W czasie wizytacji pokoje były wolne od nieprzyjemnych zapachów, panowała w nich czystość. Zatrzymani mają zapewnioną właściwą temperaturę i oświetlenie odpowiednie do czytania i pisania.

W Izbie funkcjonuje monitoring (we wszystkich pokojach dla zatrzymanych i korytarzu), którego podgląd dostępny jest na ekranie w dyżurce, w miejscu niedostępnym dla osób trzecich. Nagranie przechowywane jest przez ok. 30 dni, następnie obraz jest nadpisywany.

Depozyt osób zatrzymanych przechowywany jest w zamkniętej szafie, znajdującej się w dyżurce. Analiza kwitów depozytowych wykazała, iż rzeczy przekazane do depozytu, zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu oznaczane są z uwzględnieniem ich cech indywidualnych.

Pokój sanitarny posiada wydzieloną ubikację, umywalkę i prysznic. W dniu wizytacji w łazience znajdował się ręcznik, mydło i papier toaletowy, na wyposażeniu Izby dostępne były również środki higieniczne dla kobiet.

W magazynie czystej pościeli znajdowały się materace, prześcieradła, poduszki, koce oraz obuwie zastępcze. Na rzeczy oddane do depozytu przeznaczona została oddzielna szafka. Przedstawiciele KMP zauważyli, że magazyn nie był wyposażony w

instalację alarmową sygnalizującą dyżurnemu jednostki organizacyjnej Policji zagrożenie życia i zdrowia osób w nim przebywających, do czego zobowiązuje § 13 pkt 2 ust 3 rozporządzenia.

Dodatkowo uwagę przedstawicieli KMP zwrócił sposób przechowywania rzeczy osób chorych zakaźnie (w otwartej skrzynce znajdującej się na klatce schodowej). W ocenie wizytujących nie był on właściwie zabezpieczony.

a) Sytuacja osób niepełnosprawnych

Pomieszczenia w PdOZ nie są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową i o obniżonej sprawności fizycznej (np. starszych). W związku z powyższym należy wskazać, że zgodnie z przyjętą w dniu 1 sierpnia 1997 r. przez Sejm RP *Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych* (M. P. z 1997 r. Nr 50, poz. 475) osoby niepełnosprawne mają prawo życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych. Ponadto w dniu 6 września 2012 r. Polska ratyfikowała przyjętą w dniu 13 grudnia 2006 r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych *Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169) zobowiązującą do umożliwienia osobom niepełnosprawnym niezależnego życia i pełnego udziału we wszystkich jego sferach. Oba wymienione dokumenty mają zastosowanie również w odniesieniu do osób pozbawionych wolności oraz środowiska stworzonego w miejscu ich osadzenia. Wobec powyższego wszelkie instytucje państwowe, winny podejmować działania ukierunkowane na urzeczywistnienie praw osób z niepełnosprawnością. Zgodnie z wyrokiem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 10 lipca 2001 w sprawie Price przeciwko Wielkiej Brytanii (skarga numer 33394/96). W sprawie tej Trybunał stwierdził naruszenie art. 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka przez osadzenie, poruszającej się na wózku inwalidzkim kobiety, w celi policyjnej zupełnie niedostosowanej do jej potrzeb. Z uwagi na warunki panujące w miejscu osadzenia, skarżąca cierpiała z powodu panującego zima, zmuszona była spać w wózku inwalidzkim, nie mogła skorzystać ze zbyt wysoko zainstalowanej toalety, a wykonanie innych czynności higienicznych wymagało od niej bardzo dużego wysiłku. Zatrzymana miała również problemy z wezwaniem pomocy z uwagi na znajdujący się poza jej zasięgiem włącznik instalacji przywoławczej.

Wobec powyższego pracownicy KMP zalecają uwzględnienie kwestii przystosowania Izby do potrzeb osób mających trudności w poruszaniu się przy realizacji ewentualnych inwestycji modernizacyjnych, dzięki czemu osoby te będą mogły samodzielnie poruszać się oraz korzystać z urządzeń sanitarnych.

8. Zalecenia

Na podstawie art. 19 *Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji zalecają:

1. Komendantowi Powiatowemu Policji w Nowym Tomysłu:

- 1.1. zaprzestanie rozbierania zatrzymanych poddawanych sprawdzeniu;
- 1.2. przeprowadzanie badań medycznych poza zasięgiem kamery;
- 1.3. odnotowywanie wydania posiłków lub fakt odmowy ich przyjęcia przez zatrzymanych w Książce przebiegu służby oraz przestrzeganie wydawania posiłków w godzinach określonych w Regulaminie;
- 1.4. wyposażenie Izby w aktualne regulaminy przetłumaczone na języki obce;
- 1.5. zorganizowanie szkoleń dla funkcjonariuszy Policji z zakresu udzielania pierwszej pomocy, radzenia sobie ze stresem, umiejętności interpersonalnych itp.;
- 1.6. wyposażenie pokoju nr 3 zgodnie z wymogami zawartymi w § 8 pkt 1 ust. 7 rozporządzenia;
- 1.7. wyposażenie magazynu posieli czystej i rzeczy oddanych do depozytu w instalację alarmową sygnalizującą dyżurnemu jednostki organizacyjnej Policji zagrożenie życia i zdrowia osób w nim przebywających, do czego zobowiązuje § 13 pkt 2 ust 3 rozporządzenia;
- 1.8. właściwe zabezpieczenie rzeczy osób chorych zakaźnie;
- 1.9. każdorazowe podawanie godziny zapoznania zatrzymanego z regulaminem Izby w prowadzonej karcie;
- 1.10. używanie formy grzecznościowej *pan/pani* w stosunku do zatrzymanych;
- 1.11. uwzględnienie przy realizacji inwestycji budowlanych potrzeby dostosowania Izby do potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Poznaniu:

- 2.1. zapewnienie Komendantowi Powiatowemu Policji w Nowym Tomysłu środków finansowych na realizację przedstawionych powyżej zaleceń.